

Kamu Ortaokullarının ve Özel Ortaokulların Misyon İfadelerinin Karşılaştırılması

Comparison of Mission Statements of Public and Private Middle Schools

Ezgi Dede

Yazar Bilgileri

Ezgi Dede
Dr., Millî Eğitim Bakanlığı,
Kısıklı Şehit Hüseyin Dalgıç
Ortaokulu,
ezgi.math@gmail.com

ÖZ

Bir okulun misyonu okulun amaçlarının, kuruma yönelik ulaşılmak istenen hedeflerin ve isteklerin ana hatlarıyla yer aldığı ifadelerdir. Okullar misyon ifadelerinde kendi önceliklerini ön plana çıkarmaktadır. Bu çalışmada İstanbul ili Üsküdar ilçesinde yer alan devlet ortaokulu ve özel ortaokulların stratejik planlarında yer alan misyon ifadelerinin analiz edilmesi ve karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunda Üsküdar ilçesinde yer alan 22 devlet ortaokulu ve 17 özel ortaokul olmak üzere toplam 39 ortaokul yer almaktadır. Veriler ortaokulların 2019-2023 yılları için hazırladıkları stratejik planlarından ve okulların internet sitelerinden elde edilmiştir. Araştırma kapsamında okulların misyon ifadeleri ele alınmış olup kullanılan kavramlar tematik olarak analiz edilmiştir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi ile desenlenmiştir. Araştırmada veriler içerik analizi tekniği ile çözümlenmiş olup betimsel istatistikler kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre devlet okullarının misyon ifadelerinde en çok değerler teması kullanılırken en az geleceğe hazırlık ve model okul olma temaları kullanılmıştır. Özel okulların misyon ifadelerinde en çok akademik/bilişsel gelişim teması kullanılırken en az model okul olma ve paydaş katılımı temaları kullanılmıştır. Okulların özellikle Covid-19 pandemisinden sonra misyon ifadelerinde sağlık ve bilim/teknoloji temalarına daha fazla yer vermeleri gerekmektedir.

Makale Bilgileri

Anahtar Kelimeler

Stratejik Plan
Misyon
Özel Okul
Devlet Okulu

Keywords

Strategic Plan
Mission
Private School
Public School

Makale Geçmişi

Geliş: 16.06.2021
Düzeltilme: 04.12.2021
Kabul: 03.03.2022

ABSTRACT

The mission of a school is stated as expressions outlining the goals of the school and aspirations to be achieved for the institution. Schools prioritize their own priorities in their mission statements. In this study, it was aimed to analyze and compare the mission statements in the strategic plans of the public and private middle schools in Üsküdar district in Istanbul. In the study group of the research, there are a total of 39 middle schools, 22 public and 17 private middle schools located in Üsküdar district. The data were obtained from the strategic plans prepared by the middle schools for the years 2019-2023 and from the websites of the schools. Within the scope of the research, the mission statements of the schools were examined, and the concepts used were analyzed thematically. The research was designed as document analysis which is one of the qualitative research methods. In the research, the data were analyzed by content analysis technique, and descriptive statistics were used. According to the findings, while the themes of values were used the most in the mission statements of public schools, the themes of preparation for the future and model-preferred school were used the least. In the mission statements of private schools, the theme of academic/cognitive development was used the most, while the themes of model-preferred school and stakeholder engagement were used the least. Schools should include more health and science/technology themes in their mission statements, especially after the Covid-19 pandemic.

Makale Türü

Araştırma

Önerilen Atıf

Dede, E. (2022). Kamu ortaokullarının ve özel ortaokulların misyon ifadelerinin karşılaştırılması. *TEBD*, 20(1), 25-43. <https://doi.org/10.37217/tebd.953253>

Giriş

Sürekli değişen çevre koşullarına uyum sağlayabilmek ve varlıklarını uzun süre koruyabilmek adına eğitim örgütlerinin de kendilerini sistematik bir biçimde sürekli yenilemeleri ve çağın gerisinde kalmayarak belirsizlik ve kaosla başa çıkmaları gerekmektedir. Bunun yolu ise stratejik plan yapmaktan geçmektedir (Çekiç ve Dilber, 2020, s. 87). Stratejik planlama, okulların karşılaşılan sorunlarda doğru eylemde bulunmalarını ve çevresel değişimlere göre geleceği doğru tahmin edebilmelerini kolaylaştıran bir model görevini üstlenmektedir (Memduhoğlu ve Uçar, 2012, s. 235).

Ülkemizde 2003 yılında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun yürürlüğe girmesi sonucunda kamu kurum ve kuruluşlarında stratejik plan hazırlama zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Bu kanun doğrultusunda tüm kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerini hazırlarken stratejik planlarında yer alan misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedeflerle uyumlu olmasına dikkat etmeleri gerekmektedir. Stratejik planlama ile yol gösterici bir nitelikte olan Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 2006 yılında, okul ve kurumlarda stratejik plan yapılması ile ilgili genelge (Millî Eğitim Bakanlığı), 2010 yılında yürürlüğe girmiştir. 2010 yılından itibaren stratejik planlama çalışmalarının eğitim örgütlerinde de uygulanmasına geçilmiştir (Izgar, 2020, s. 64). Okullarda stratejik plan hazırlama sürecinde misyon ve vizyon ifadelerinin belirlenmesi okulun tüm faaliyetlerine yön vermesi açısından oldukça önemli bir aşama olarak belirtilmektedir (Başpınar, 2020, s. 471). Misyon ve vizyon ifadeleri örgüt için stratejik düzeydeki “İşimiz ne?”, “İşimiz ne olmalı?” ve “Gelecekte nerede olmak istiyoruz?” sorularını yanıtlamaktadır (Cortés-Sánchez, 2017, s. 7).

Zaman zaman misyon ifadesi ile vizyon ifadesi eş anlamlı ve birbirinin yerine kullanılsa da bu iki ifade birbirinden farklı anlamlar taşımaktadır. Misyon basitçe örgütün neden var olduğunun cevabını vermektir (Gurley, Peters, Collins ve Fifolt, 2014, s. 221). Bir eğitim örgütünün misyonu, örgütün eğitim felsefesini, değerlerini, diğer eğitim kurumlarından ne gibi farklılıkları olacağını tanımlayan biçimlendirilmiş bir dokümandır. Misyonun eğitim örgütlerine sağladığı yararlar arasında okullara alınacak kararlarda rehberlik etmek, belli davranış kalıpları oluşturmak, ortak bir okul kültürünün veya değerler dizisinin oluşturulması gelmektedir (Başpınar, 2020, s. 471). Her okulun bir misyon ifadesi olmasına rağmen okulların misyonları arasında büyük farklılıklar olabilmektedir. Örneğin bir okul yöneticisi okulun misyonunu öğrencilerin duygusal, sosyal, akademik başarı kazanmalarından fiziksel aktivite yapmalarına veya zihin/beden sağlığına önem vermelerine kadar geniş bir yelpazede sunabilir. Okullarda tüm paydaşlar tarafından ortak algılanan bir misyonun olması önemlidir. Açık ve öz bir misyon beyanı ifade etme süreci, okulun temel çalışmasının gerçekte ne olduğuna dair ortak bir anlayışı sağlama için önemli bir yere sahiptir. Okul misyonu

dikkatli bir şekilde incelenmeden, tartışılmadan, dile getirilmeden ve açıklığa kavuşturulmadan okul paydaşları okulun amaçlarını çok farklı yorumlayabilirler, her biri yaptıkları işi neden yaptıklarına dair farklı bir neden varsayabilir (Gurley vd., 2014, s. 222). Bu karışıklığı önlemek ve ortak bir amaç doğrultusunda ilerleyebilmek için okulların misyonlarını ifade ederken çok dikkatli ve özenli olmak bir gereklilik hâlini almıştır.

Bir vizyon ifadesi, niteliksel olarak bir misyon ifadesinden farklıdır. Bir vizyon ifadesi, amacın değil, organizasyon için tercih edilen bir geleceğin ifade edilmesidir. Bir vizyon ifadesi şu soruyu yanıtlar: "Ne olmayı umuyoruz?" Vizyon beyanı, paydaşlara ideal okulların ve öğrencilerin bu vizyona ulaşmak için birlikte çalışarak başarılı olmaları durumunda nasıl görüneceklerine dair bir resim sunar (Gurley vd., 2014, s. 222-223). Vizyon, eğitim kurumları açısından ele alındığında iki türlü belirlenebilmektedir. Bunlardan ilki kurumsal vizyon olarak belirtilen okulun gelecekte kendisini nerede görmek istediği ile ilişkilidir. İkincisi ise eğitim sisteminin çıktısı olarak görülen ve nasıl bir insan profili yetiştirilmek istendiğine dair oluşturulan vizyondur (Aşlamacı ve Karmış, 2020, s. 61).

Okullarda misyon ifadesinin doğru bir şekilde belirlenmesinin uygulamaya koyulacak projelerin, politikaların veya alınacak kararların şekillenmesinde kritik bir öneme sahip olduğu söylenebilir. Literatürde eğitim kurumlarının stratejik planlarında veya web sitelerinde yer alan misyon ifadelerinin incelendiği sınırlı sayıda çalışmaların yapıldığı görülmektedir.

Stemler ve Bebell (1999) yaptıkları çalışmalarında dört farklı düzeydeki (ilkokul, ortaokul, lise ve sonrası) 267 eğitim kurumunun misyon ifadelerini incelemek için içerik analizini kullanmışlardır. Analiz sonucunda veriler on ana tema altında toplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre okulun amaçları ilk zamanlar duygusal gelişim üzerinde odaklanırken üniversite seviyesine gelindiğinde bu gelişim alanının bilişsel gelişime kaydığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca misyon ifadelerinin hem okul düzeyinde hem de okul düzeyleri arasında büyük farklılıklar gösterdiği tespit edilmiştir. Araştırmanın sonuçları, okulun amacının okulun ilk seviyelerindeki duygusal gelişimden, üniversite düzeyinde bilişsel gelişime kaydığını göstermektedir. Ek olarak misyon ifadeleri hem okul düzeyinde hem de okul düzeyleri arasında büyük farklılıklar göstermekte ve çoğu okul, misyon bildirimlerinde dört farklı temayı vurgulamaktadır.

Boerama (2006) Kanada'nın farklı bölgelerinde 12. sınıflara eğitim veren özel okulların misyon ve vizyon ifadelerini içerik analizi yöntemi kullanarak analiz etmiştir. Analiz sonucunda misyon ve vizyon ifadeleri beş kategori altında toplanmıştır. Bunlar; okulun kendine özgü inançlarını dile getiren kavramlar, okulun amaç ve hedeflerini sunan kavramlar, okulun bulunduğu çevreyi tanımlayan kavramlar, okulun sunduğu hizmetlere yönelik kavramlar ve veli katılımına ilişkin kavramlar olarak sınıflandırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre okullar tarafından izlenen amaç ve hedeflerde özel okul grupları arasında önemli farklılıklar olduğu görülmüştür.

Firmin ve Gilson (2009) tarafından yapılan araştırmada ise Hristiyan Kolej ve Üniversiteleri Koalisyonu (Coalition of Christian Colleges and Universities [CCCU]) üyesi 107 kurumun misyon ifadeleri incelenmiştir. Analiz, ifadelerde kullanılan kelimelerin sıklığı ve ifade edilen genel yapılar değerlendirilerek mikro düzeyde gerçekleştirilmiştir. İlgili misyon ifadeleri içerik analizi aşmasında kodlanmış ve ortak temalar analiz edilerek kurumlar birbirlerine benzerlikler açısından karşılaştırılmıştır. Analiz sonuçlarına göre misyon ifadeleri %70 oranı ile en çok eğitim, sonrasında %68 oranla din (Hristiyanlık), %61 oranla hizmet, %55 oranla toplum, %45 oranla yaşam ve %44 oranla akademik temalar altında toplanmıştır. Bu sonuçlar üniversitelerin ve kolejlerin misyon ifadelerinin kurumların var oluş nedenini yansıttığını göstermektedir.

Altınkurt ve Yılmaz (2011) kamu ilköğretim ve ortaöğretim okullarının vizyon, misyon ve değerleri ile ilgili bir çözümleme yapmak amacıyla Kütahya il merkezindeki 78 okulun vizyon, misyon ve değerlerine yönelik ifadelerine ulaşmıştır. Araştırma sonuçlarına göre kamu okullarının misyonlarında en çok “Atatürk ilke ve inkılaplarına” vurgu yaptıkları ortaya konulmuştur.

Özdem (2011) tarafından gerçekleştirilen yüksek öğretim kurumlarının stratejik planlarında yer alan misyon ve vizyon ifadelerinin analizine yönelik olan çalışmada 72 devlet üniversitesinin vizyon ve misyon ifadeleri içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Analiz sonuçlarına göre üniversiteler misyon metinlerinde en çok nitelikli insan gücü kaynağı yetiştirmeye yönelik hizmetlerle ilgili ifadelere yer vermiştir.

Allen, Kern, Vella-Brodrick ve Waters (2018) Avustralya ortaokullarının vizyon ve misyon ifadelerinde okulların önceliklerinin belirlenmesine yönelik gerçekleştirdikleri çalışmalarında 308 ortaokulun vizyon ve misyon ifadeleri analiz edilmiştir. Analiz edilen okulların bir kısmı devlet okulu, bir kısmı katolik özel okul, bir kısmı ise bağımsız özel okullardan oluşmaktadır. Analiz sonuçlarına göre en yaygın kullanılan temalar okula aidiyet, zihinsel gelişim ve akademik başarıdır. Okula aidiyet teması katolik okulları tarafından daha fazla vurgulanan bir tema olmuştur.

Emen, Polat ve Küçüksüleymanoğlu (2019) tarafından Bursa ili Osmangazi ilçesinde 11 İmam-Hatip Lisesinin misyon, vizyon ve temel değer ifadeleri toplanmış ve içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre İmam-Hatip Liselerinde misyon ifadelerinde en çok “dinî becerilerle donatılmış bireyler yetiştirmek” ifadesine vurgu yapılırken vizyon ifadelerinde “din konusunda toplumu aydınlatan kurum olmak”, temel değer ifadelerinden ise en çok “sürekli gelişim, din eğitimi, güven, başarılı olma ve sevgi” ifadelerine vurgu yapılmıştır.

Özdemir (2019) ise İstanbul’un Esenyurt ilçesindeki 97 devlet okulunun stratejik planlarında yer alan misyon ve vizyon ifadelerinde hangi ifadelerin daha sık vurgulandığını tespit ve analiz etmek amacıyla yaptığı çalışma sonucunda misyon ifadelerinde en sık vurgulanan temanın “eğitim ve öğretim” teması olduğu, vizyon ifadeleri içinde en sık vurgulanan temanın da “eğitim ve öğretim”

teması olduğu tespit edilmiştir. “MEB’in temel amaçlarına uygun eğitim vermek” en çok kullanılan misyon ifadesi iken “model okul olmak” en çok kullanılan vizyon ifadesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Doğan ve Emekci (2020), devlet ve vakıf üniversitelerinin stratejik planlarındaki misyon ve vizyon ifadelerini tematik açıdan incelemiş ve analiz etmişlerdir. Misyon ve vizyon ifadelerinin dört ana tema altında toplandığı ortaya çıkmıştır. Elde edilen sonuçlara göre üniversitelerin stratejik planlarında yer alan misyon ifadelerinden en sık görülen temanın “kaliteli insan gücü yetiştirmek”, olduğu vizyon ifadelerinde ise en sık görülen temanın yine “kaliteli insan gücü yetiştirmek” olduğu görülmüştür. Devlet üniversitelerinde en sık karşılaşılan misyon teması “toplumsal işlevine yönelik” iken vakıf üniversitelerinde bu tema “kaliteli insan gücü yetiştirmek” olarak tespit edilmiştir.

Ulakbim Ulusal veri tabanında incelenen alanyazın sonrasında ülkemizde özel ortaokul ve devlet ortaokullarının misyon kavramlarının analiz edildiği ve karşılaştırıldığı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Diğer tüm kurumlarda olduğu gibi eğitim kurumlarında da faaliyetler stratejik planda belirlenen hedefler çerçevesinde planlanmakta ve yürütülmektedir. Eğitim kurumlarının stratejik planlarında yer alan misyon ifadelerinin doğru ve kolay anlaşılabilir bir şekilde belirlenmesi okulun etkinliğini de artıracaktır. Zira karar vericiler ve uygulayıcılar okullarının misyonuna baktıklarında okulun hangi alana daha fazla önem verdiğini kolayca anlayabilmesi gerekmektedir. Benzer şekilde okulların misyonları veliler ve öğrenciler için de okul tercih dönemlerinde önem arz etmektedir. Öğrenci ve velilerin okul tercihlerinde amaçlarıyla okulun eğitim sürecinde hangi alanlara ağırlık verdiğini ve bu alanların öğrenci ve velinin amaçlarıyla uyuşup uyuşmadığını kolayca anlayabilmesi gerekmektedir. Uygulayıcı ve karar vericiler için bu kadar önemli olan misyon ifadelerindeki farklılıkların hem okulların stratejik planlarının etkinliği için hem de okuldaki eğitim ve öğretime yön vermesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla bu araştırma Millî Eğitim Bakanlığına bağlı devlet okulları ve özel ortaokullarda tanımlanmış misyon ifadelerinin hangi temalar altında toplandığının ve birbirleri ile aralarında nasıl benzerlik ve farklılıklarının olduğunun ortaya koyulması açısından önem arz etmektedir. Bu sayede karar verici ve uygulayıcılar okullarının misyon ifadelerine baktıklarında okullarının hangi alana daha fazla önem verdiklerini kolayca anlayabileceklerdir. Bu çalışmanın stratejik planlama sürecinde görev alan öğretmenlere, okul yöneticilerine, velilere, sivil toplum kuruluşlarına misyon ifadelerinin hazırlanması ve uygulanması süreçlerinde katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırma kapsamında hem özel ortaokullar hem de devlet ortaokulları Millî Eğitim Bakanlığına bağlı çalışmakta olup her iki grup da aynı yaş aralığına hitap etmektedir. Her iki grubun da eğitim müfredatları bakanlıkça belirlenmektedir. Gerek özel ortaokulların gerekse devlet ortaokullarının misyon ifadeleri okul yönetiminde belirlenmekte olduğundan misyon ifadelerinde

farklı noktalara vurgu yapılması beklenmektedir. Bu çalışmada okul yönetimince belirlenen misyon ifadelerine odaklanılmış ve bu ifadelerin hangi temalar altında toplandığı, devlet okulları ve özel okullar arasında farklılık olup olmadığı incelenmiştir.

Bu çalışmanın amacı ortaokulların misyon ifadelerinin analiz edilmesi ve karşılaştırılmasıdır. Bu amacı gerçekleştirmek için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Özel ortaokulların misyon ifadeleri hangi temalar altında toplanabilir?
2. Özel ortaokulların misyon ifadelerinde yer alan temalar hangi kodlar altında toplanabilir?
3. Özel ortaokulların misyon ifadelerinde yer alan temaların ve kodların kullanılma sıklığı nedir?
4. Devlet ortaokulların misyon ifadeleri hangi temalar altında toplanabilir?
5. Devlet ortaokulların misyon ifadelerinde yer alan temalar hangi kodlar altında toplanabilir?
6. Devlet ortaokullarının misyon ifadelerinde yer alan temaların ve kodların kullanılma sıklığı nedir?
7. Özel okulların ve devlet okullarının misyon ifadelerinde yer alan ana temalar ve temalara bağlı kodlar arasında benzerlik veya farklılık var mıdır?

Bu çalışmada özel ortaokullarda ve devlet ortaokullarında kullanılan misyon ifadeleri açıklanmış, bu ifadelerin özel okul ve devlet okulu olup olmamasına göre farklılık gösterip göstermediğine ve aradaki farklılık ve benzerliklerin neler olduğuna dair içerik analizi yapılmıştır. Ortaya çıkan sonuçlar ışığında öneriler sunulmuştur.

Araştırma okulların misyon ifadeleriyle sınırlandırılmıştır. Zira kurumların varoluş amaçlarını belirttikleri yer misyon ifadeleridir. Vizyon ifadesi ise varoluş amaçlarından ziyade kurumların gelecekte kendisini görmek istediği yeri ifade etmektedir. Bu nedenle çalışmada vizyon ifadelerine yer verilmemiştir.

Bu araştırmanın bazı sınırlılıkları da vardır. Öncelikle araştırma 2019-2023 yılları arasında İstanbul Üsküdar ilçesindeki devlet ortaokullarının ve özel ortaokulların stratejik planlarında yer alan misyon ifadeleri ile sınırlıdır. Devlet ortaokullarından 2019-2023 stratejik planları ile ilgili okul sitelerinde bulunmayanlar ve özel ortaokullardan web sitelerinde misyon ifadesi yer almayan okullar kapsam dışındadır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma okulların misyon ifadelerinde kullanılan kavramların tematik olarak analiz edilmesini amaçlamış olup çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme yöntemi

kullanılmıştır. Doküman inceleme araştırmaları istenen konuların içerdiği belgeler ve yazılı materyalleri kapsamaktadır. Bu analizde elde edilen bilgiler kodlanır, özetlenir ve yorumlanır (Büyüköztürk, Kılıç-akmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2015, s. 264).

Çalışma Grubu

Araştırmanın alışma grubunu İstanbul ili Üsküdar ilçesinde yer alan 22 devlet ortaokulu, 17 özel ortaokul olmak üzere toplam 39 ortaokul oluşturmaktadır. Araştırmanın rneklemeni oluşturan okul isimleri ve okul kodları aşağıda Tablo 1’de gösterilmiştir. Tablo 1’de görüleceği üzere O22’ye kadar yer alan okullar devlet okulu olup O23’ten O39’a kadar yer alan okullar özel okuldur.

Tablo 1. Misyon İfadeleri İncelenen Okulların İsim, Numara ve Türleri

<i>Okul No</i>	<i>Okul Adı</i>	<i>Okul Türü</i>
O1	Acıbadem Türk Telekom Ortaokulu	Devlet
O2	Rasathane Ortaokulu	Devlet
O3	Atatürk Ortaokulu	Devlet
O4	Nezahat Ahmet Keleřođlu Ortaokulu	Devlet
O5	Nursen Fuat Özdayı Ortaokulu	Devlet
O6	Fatih Ortaokulu	Devlet
O7	Mehmetçik Ortaokulu	Devlet
O8	Sultantepe Ortaokulu	Devlet
O9	Hilmi elikođlu Ortaokulu	Devlet
O10	Saffet ebi Ortaokulu	Devlet
O11	Yıldırım Beyazıt Ortaokulu	Devlet
O12	Capitol Ortaokulu	Devlet
O13	şehit Cengiz Hasbal Ortaokulu	Devlet
O14	Belma Göde Ortaokulu	Devlet
O15	şehit Gökhan Esen Ortaokulu	Devlet
O16	Hezarfen Ahmet Çelebi Ortaokulu	Devlet
O17	Milli Eğitim Vakfı Ortaokulu	Devlet
O18	şehit Kader Sivri Ortaokulu	Devlet
O19	Ata Ortaokulu	Devlet
O20	Kirazlı Orhan Seyfi Orhon Ortaokulu	Devlet
O21	Kısıklı şehit Hüseyin Dalgılı Ortaokulu	Devlet
O22	Hafize Özal Ortaokulu	Devlet
O23	BJK Kabatař Vakfı zel Ortaokulu	zel
O24	İstek zel Belde Ortaokulu	zel
O25	zel Acıbadem Bilim Dođa Ortaokulu	zel
O26	zel Bahçeřehir Koleji Çamlıca Ortaokulu	zel
O27	zel Biltek Ortaokulu	zel
O28	zel Cemre Çamlıca Ortaokulu	zel
O29	zel Çamlıca ađlar Ortaokulu	zel
O30	zel Derya nc Ortaokulu	zel
O31	zel Doğan Ortaokulu	zel
O32	zel Engin Akad Ortaokulu	zel
O33	zel Era Eğitimde Rasyonel Açılım Koleji Çamlıca Ortaokulu	zel
O34	zel Ferah Büyük Çamlıca Ortaokulu	zel
O35	zel İde Çamlıca Ortaokulu	zel
O36	zel İstanbul Kampüs Ortaokulu	zel
O37	zel Kilittařı Ortaokulu	zel
O38	zel Merak Eden ocuk Kořuyolu Ortaokulu	zel
O39	zel Yn Ortaokulu	zel

Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu çalışmada verilerin toplanması doküman incelemesi tekniği ile çözümlenmesi ise içerik analizi tekniği ile gerçekleşmiştir. İlk olarak devlet okullarının 2019-2023 stratejik planlarında yer alan misyon ifadelerine okulların web sayfaları aracılığı ile ulaşılmaya çalışılmıştır. Üsküdar ilçesinde iki tane ortaokul, bir tanesinin web sitesinde stratejik planı olmaması, bir tanesinin ise 2015-2019 stratejik planının yer alması sebebiyle çalışmaya dâhil edilmemiştir. Üsküdar ilçesinde yer alan özel ortaokulların tamamına yakını web sitelerinde stratejik planlarını paylaşmamaktadırlar. Ancak web sitelerinde kurumsal bölümü altında birçoğunun misyon ifadelerine ulaşmak mümkündür. Veriler, Ocak-Şubat 2021 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmada içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Misyon bildirimlerinde yer alan ifadelerden hareketle kodlar oluşturulmuş ve temalar altında toplanmış ve frekansları çıkarılmıştır. Araştırma nitel bir araştırma olması nedeniyle güvenilirliği sağlamak için başka bir uzmandan yardım alınmıştır. Bunun için farklı kodlayıcıların aynı veriyi incelemesi ve sonuçların tutarlı olması önem arz etmektedir (Çilingir, 2017 s. 152). Bu çerçevede uzman kişi araştırmacıdan bağımsız olarak misyon ifadelerini kodlamış ve tutarlılığı kontrol edilmiştir. Bunun yanında temaların ayırt edici özelliği olmasına, aynı ögenin farklı temalar altında yer almamasına ve farklı ögelerin de aynı tema altında yer almamasına dikkat edilmiştir (Bilgin, 2006). Ardından temaların alt bileşenleri çıkarılmıştır. Birbirine yakın olan ifadelerden yola çıkarak gruplandırmalar yapılmış, uzman görüşleri ve alanyazın taraması sonucunda; 11 tema 32 kod oluşturulmuştur. İçerik analizi ile elde edilen verilerin güvenilirliği Miles ve Huberman'ın (1994) geliştirdikleri formül kullanılarak hesaplanmıştır. Bu formül "Güvenirlilik = Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) x 100" olacak şekilde oluşturulmuştur. Formülize edildiğinde bu oran %94 olarak bulunmuş olduğundan çalışmanın oldukça güvenilir olduğu söylenebilir. Çünkü genel olarak güvenilirlik değeri %80'in üzerinde olması çalışma için yeterli görülmektedir (Baltacı, 2017).

Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi araştırması olduğundan Etik Kurul izni alınması gereken çalışmalar kapsamında yer almamaktadır. Bu sebeple Etik Kurul izni belgesi sunulmamıştır.

Bulgular

Bu bölümde misyon ifadelerinin çözümlenmesi yapılmış olup frekans değerleri saptanmıştır. İstanbul ilinde Üsküdar ilçesinde yer alan özel ortaokulların ve devlet ortaokullarının web sitelerinde yer alan misyon ifadelerinden oluşturulan temalar ve bu temalara bağlı kodlar incelenmiştir.

Kimi misyon ifadeleri bireysel çıktılara odaklanırken kimi misyon ifadeleri nasıl bir kurum olmaya yönelik ifadelere yer vermektedir. Misyon ifadelerine ilişkin temalar ve frekans değerleri Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Devlet Okullarının Misyon İfadelerine İlişkin Temaların Frekans Değerleri

<i>Tema</i>	<i>Frekans</i>	<i>Okullar</i>
Değerler	17	O1, O3, O5, O6, O7, O8, O9, O10, O11, O13, O14, O15, O16, O17, O19, O20, O21
Akademik/Bilişsel Gelişim	15	O1, O3, O5, O6, O8, O9, O10, O11, O14, O15, O18, O19, O20, O21, O22
Tutum/Davranış/Duygusal Gelişim	13	O1, O3, O6, O8, O10, O11, O13, O14, O16, O17, O19, O20, O21
Sosyal Gelişim	11	O4, O7, O8, O10, O11, O12, O13, O17, O20, O21, O22
Bilim ve Teknoloji	6	O5, O10, O11, O12, O14, O15
Gelişme ve Süreklilik	6	O2, O8, O10, O14, O16, O20
Eğitim Felsefesi	5	O1, O3, O10, O18, O19
Fiziksel Gelişim/Sağlık	4	O13, O19, O20, O22
Paydaş Katılımı	4	O4, O7, O14, O15
Model Okul Olma	2	O2, O13
Geleceğe Hazırlık	2	O4, O10

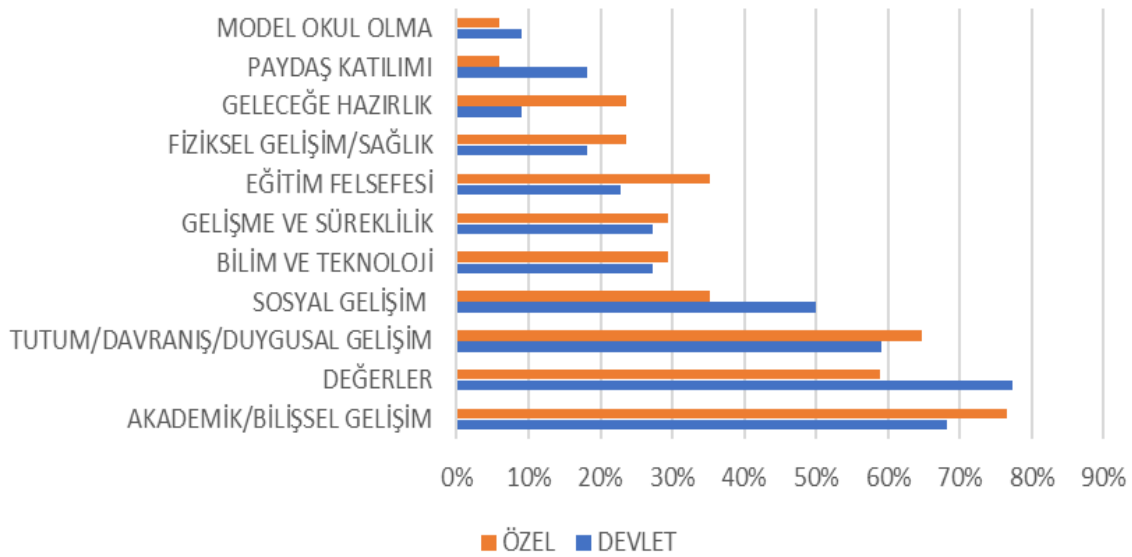
Tablo 2’de görüldüğü üzere devlet okullarının misyon ifadeleri tek tek incelenmiş olup elde edilen veriler 11 tema altında toplanmıştır. Devlet okullarının misyon ifadelerinde en çok yer verilen görev tanımının “değerler” olduğu görülmüştür. “Demokratik düşünen, toplumsal değerlere sahip, kendine güvenen, millî ve manevi değerlere saygılı, Bilim ve Teknoloji ile iç içe, başarılı bireyler yetiştirmek” ve “Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı, bilime ve insani değerlere önem veren, ilkeli, duyarlı, açık fikirli, araştıran, sorgulayan, teknolojiyi en iyi şekilde kullanabilen, özgüvenli, paylaşımcı, iletişim becerileri gelişmiş, üretken, topluma faydalı, hayata hazır, çok yönlü ve mutlu bireyler yetiştirmek” misyon ifadeleri değerler teması kapsamına giren misyon ifadeleridir. Bu temayı “akademik/bilişsel gelişim”, “tutum/davranış/duygusal gelişim”, “sosyal gelişim”, “bilim ve teknoloji” ve “gelişme ve süreklilik”, “eğitim felsefesi”, “fiziksel gelişim/sağlık”, “paydaş katılımı”, “model okul olma” ve “geleceğe hazırlık” izlemiştir. Özel okullara ait misyon ifadelerine ilişkin temalar ve frekans değerleri Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3. Özel Okulların Misyon İfadelerine İlişkin Temaların Frekans Değerleri

<i>Tema</i>	<i>Frekans</i>	<i>Okullar</i>
Akademik/Bilişsel Gelişim	13	O23, O24, O25, O26, O27, O28, O29, O30, O31, O34, O36, O38, O39
Tutum/Davranış/Duygusal Gelişim	11	O23, O24, O25, O26, O27, O29, O30, O31, O34, O36, O38
Değerler	10	O23, O25, O28, O29, O30, O31, O32, O34, O38, O39
Eğitim Felsefesi	6	O23, O24, O31, O34, O35, O37
Sosyal Gelişim	6	O27, O28, O31, O34, O35, O38
Bilim ve Teknoloji	5	O24, O25, O27, O30, O32
Gelişme ve Süreklilik	5	O28, O31, O32, O36, O39
Fiziksel Gelişim/Sağlık	4	O25, O30, O31, O36
Geleceğe Hazırlık	4	O24, O25, O28, O31
Model Okul Olma	1	O35
Paydaş Katılımı	1	O35

Tablo 3'te görüldüğü üzere özel okulların misyon ifadelerinde en çok yer verilen görev tanımının “akademik/bilişsel gelişim” olduğu görülmüştür. “Yetkinlik temelli, yaşam merkezli, merak duygusunu besleyen, bugünün ve yarının becerileri ile donanmış, duyarlı ve çağdaş nesiller yetiştirmek” ve “Okuyan, araştıran, üreten, doğru ve faydalı bilgiye sahip, iletişim ve paylaşım, değişim ve gelişime açık, geleceğe ümitle bakan, adalet ve merhamet duygusu gelişmiş bireyler yetiştirmek.” misyon ifadeleri “akademik/bilişsel gelişim” kapsamına giren misyon ifadeleridir. Bu temayı, “tutum/davranış/duygusal gelişim”, “değerler”, “eğitim felsefesi”, “sosyal gelişim”, “bilim ve teknoloji”, “gelişme ve süreklilik”, “fiziksel gelişim/sağlık”, “geleceğe hazırlık” ve “model okul olma” ve “paydaş katılımı” izlemiştir.

Okulların misyon ifadelerinin temalara göre karşılaştırılması Grafik 1'de gösterilmektedir. Buna göre özel okulların misyon ifadelerinde akademik bilişsel gelişim, tutum/davranış/duygusal gelişim, bilim ve teknoloji, gelişme ve süreklilik, eğitim felsefesi, fiziksel gelişim/sağlık, geleceğe hazırlık temalarına devlet okullarına göre daha fazla vurgu yaptıkları görülmektedir. Devlet okullarının ise misyon ifadelerinde model okul olma, paydaş katılımı, sosyal gelişim ve değerler temalarına özel okullardan daha fazla vurgu yaptıkları görülmektedir.

Grafik 1. Misyon İfadeleri Temalarına Göre Okul Türlerinin Karşılaştırılması

Tablo 4'te okul türlerine göre tema ve kodların frekans ve yüzde değerleri verilmiştir.

Tablo 4. Okul Türlerine Göre Tema ve Kodların Frekans Değerleri

Tema ve Kodlar	Devlet	Özel
<i>Eğitim Felsefesi</i>	5	6
Öğrenci Merkezli Eğitim Yaklaşımı	4	4
Modern, Güncel, Dünya Merkezli Eğitim Yaklaşımı	2	2
<i>Model-Tercih Edilen Okul Olma</i>	2	1
Tercih Edilen Okul Olmak	2	0
Yabancı Dil Eğitimi Konusunda Lider Bir Okul Olmak	0	1

<i>Tutum/Davranış/Duygusal Gelişim</i>	13	11
Özgüveni Gelişmiş ve Mutlu Bireyler Yetiştirmek	9	8
Öğrenmeye İstekli, Meraklı Bireyler Yetiştirmek	3	4
Kendini İyi Taniyan ve Başkalarını Önemseyen Bireyler Yetiştirmek	5	0
Olumlu Davranış Geliştiren Bireyler Yetiştirmek	3	3
<i>Akademik/Bilişsel Gelişim</i>	15	13
Üretken, Yaratıcı, Sorgulayan, Araştıran Bireyler Yetiştirmek	11	8
Etkili Anadil ve Yabancı Dil Kullanımı Sağlamak	2	3
Akademik Yönden Başarılı, Bilgi ve Beceri ile Donanmış, Bilgiyi Kullanabilen Bireyler Yetiştirmek	9	12
Analitik, Özgür, Eleştirel ve Demokratik Düşünme Bilinci Geliştirmek	5	5
<i>Sosyal Gelişim</i>	11	6
İletişim Becerileri Gelişmiş Bireyler Yetiştirmek	5	3
Sosyal ve Liderlik Becerileri Gelişmiş Bireyler Yetiştirmek	8	4
Yeniliklere Açık, Çevreye Uyum Sağlayabilen Bireyler Yetiştirmek	1	3
<i>Fiziksel Gelişim/Sağlık</i>	4	4
Sporda Başarılı Bireyler Yetiştirmek	4	2
Sağlıklı Bireyler Yetiştirmek	0	3
<i>Değerler</i>	17	10
Atatürk İlkelerine Sahip Çıkan, Millî ve Manevi Değerlere Saygılı Bireyler Yetiştirmek	17	11
Çevreye ve Topluma Duyarlı Bireyler Yetiştirmek	11	4
Evrensel Değerlere Önem Veren Bireyler Yetiştirmek	4	4
<i>Bilim ve Teknoloji</i>	6	5
Bilime Önem Veren Bireyler Yetiştirmek	4	5
Teknoloji Açısından Gelişmiş Bireyler Geliştirmek	3	1
<i>Paydaş Katılımı</i>	4	1
Paydaşlarını Önemseyen Bireyler Yetiştirmek	3	0
Eğitim Kadrosuna Değer Veren ve Sürekli Geliştiren Bir Yapı Olmak	0	1
Toplumsal Yaşamın Tüm Aşamalarına Etkin Katılımlarının Sağlanmasına Katkıda Bulunmak	1	0
Ortak Amaç Duygusu Oluşturarak Öğrenci, Veli ve Öğretmeni Aynı Paydada Buluşturan Bir Sistem Kurgulamak	0	1
<i>Gelişme ve Süreklilik</i>	6	5
Sürekli Kendini Geliştiren, Çağın İhtiyaçlarına Karşılık Veren Bireyler Yetiştirmek	6	4
Değişime ve Gelişime Açık Olan Bireyler Geliştirmek	0	2
<i>Geleceğe Hazırlık</i>	2	4
Gelecekteki Hedefini Sorgulayarak, Öğrenerek Belirleyen Gençler Olarak Yetiştirmek, Ülke Geleceğine Olumlu Katkılarıda Bulunacak, Geleceğe Ümitle Bakan Bireyler Yetiştirmek	0	3
Eğitimde, Öğretimde, Yönetimde ve Yatırımda Geleceği Planlayan Bireyler Yetiştirmek	1	0
Geleceğin Aydınlik Liderleri Olacak Bireyler Yetiştirmek	0	1
Becerileri Doğrultusunda Bir Üst Öğrenime Hazırlanabilmek	1	0

Tablo 4'te eğitim felsefesi temasında hem özel okullarda hem de devlet okullarında daha çok öğrenci merkezli eğitime yönelik ifadeler yer almaktadır. Tutum/Davranış/Duygusal gelişim temasında en çok yer verilen ifadeler hem devlet okullarında hem de özel okullarda sorumluluk duygusu gelişmiş, özgüveni yüksek, mutlu bireyler yetiştirmek olarak belirtilmektedir. Akademik/bilişsel gelişim temasında devlet okullarında en çok üretken, yaratıcı, sorgulayan, araştıran bireyler yetiştirmek ifadeleri kullanılırken özel okullarda akademik yönden başarılı, bilgi ve beceri ile

donanmış, bilgiyi kullanabilen bireyler yetiştirmek ifadeleri kullanılmıştır. Bir diğer tema ise sosyal gelişim temasıdır. Bu tema altında en çok kullanılan ifadeler özel okullar ve devlet okulları açısından benzerlik göstermektedir. Sosyal ve liderlik becerileri gelişmiş çocuklar yetiştirmek bu tema altında en çok yer alan ifadelerdendir. Fiziksel gelişim/sağlık temasında özel okullar sağlıklı bireyler yetiştirmek ifadesine daha çok yer verirken devlet okulları sporda başarılı bireyler yetiştirmek ifadesine yer vermişlerdir. Ancak devlet okullarında hiç sağlıkla ilgili bir ifadenin bulunmaması da dikkat çekicidir. Değerler temasında özel okullar ve devlet okulları tarafından ortak olarak en çok kullanılan ifadeler Atatürk ilkelerine sahip çıkan, millî ve manevi değerlere saygılı bireyler yetiştirmek olarak tespit edilmiştir. Bilim ve Teknoloji temasında bilime önem veren bireylerin yetiştirilmesi özel okullar ve devlet okulları açısından ortak olarak en çok kullanılan ifadelerdir. Paydaş katılımı temasında devlet okullarının misyon ifadelerinde çok kullandıkları ifadeler paydaşlarını önemseyen bir kurum olarak yer alırken özel okullarda eğitim kadrosuna değer veren ve sürekli geliştiren bir yapı olmak ifadesi ön plana çıkmaktadır. Gelişme ve süreklilik temasında sürekli kendini geliştiren, çağın ihtiyaçlarına karşılık veren bireyler iki okul türü için en çok kullanılan ifadelerdendir. Geleceğe Hazırlık temasında gelecekteki hedefini sorgulayarak öğrenerek belirleyen, ülke geleceğine olumlu katkılarda bulunacak, geleceğe ümitle bakan bireyler ifadesini özel okullar misyon ifadelerinde en çok kullanmaktadır. Bunun yanında devlet okulları misyon ifadelerinde eğitimde, öğretimde, yönetimde ve yatırımda geleceği planlayan ve becerileri doğrultusunda bir üst öğrenime hazırlanabilmek ifadeleri daha çok kullanılmıştır.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Okulların misyon ifadeleri hangi temayı vurgularsa vurgulasın nihayetinde okulların hangi amaçlar doğrultusunda kurulduğunun ve işlev gösterdiğinin bir resmini sunmaktadır. Bu çalışmada okulların devlet ve özel okul olmalarına göre hazırlanan misyon ifadelerinin analiz edilmesi ve devlet okulları ve özel okullarda misyonların farklılaşıp farklılaşmadığının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Araştırma devlet okullarında ve özel okullarda karşılaştırma yapması bakımından diğer çalışmalardan farklılaşmaktadır.

Okullar tarafından kullanılan misyon ifadeleri bu çalışmada eğitim felsefesi, model okul olma, tutum/davranış/duygusal gelişim, akademik/bilişsel gelişim, sosyal gelişim, fiziksel gelişim/sağlık, değerler, bilim ve teknoloji, paydaş katılımı, gelişme ve süreklilik, geleceğe hazırlık adı altında toplam 11 temada toplanmıştır.

Devlet okullarının stratejik planlarında yer alan misyon ifadelerinde en çok değerler temasına yer verdikleri görülürken özel okulların akademik/bilişsel gelişim temasına daha fazla yer verdikleri görülmüştür. Devlet okullarında misyon ifadelerinde en az kullanılan tema model okul olma ve geleceğe hazırlık temaları iken özel okullarda model okul olma ve paydaş katılımı temalarıdır. Bu

çalışma ile benzer sonuca ulaşan araştırmalardan biri Altinkurt ve Yılmaz'dır (2011). Altinkurt ve Yılmaz'ın (2011) çalışmasında kamu ilköğretim ve ortaöğretim okullarının misyonlarında en çok "Atatürk ilke ve inkılaplarına" vurgu yaptıkları ortaya konulmuştur. Bu sonuç çalışmanın değerler temasındaki alt kategorilerden en çok ifade edilen kavramla örtüşmektedir. Emen vd. (2019) İmam-Hatip Liselerinde misyon ifadelerinde en çok "dinî becerilerle donatılmış bireyler yetiştirmek" ifadesine vurgu yapıldığını ortaya çıkarmıştır. Bu sonuç okul türlerinin farklı olmasından kaynaklı örtüşmemektedir. Özdemir (2019) Esenyurt ilçesindeki devlet okullarının misyon ifadelerinde en sık vurgulanan temanın "Eğitim ve Öğretim" olduğunu belirtmiştir. "MEB'in temel amaçlarına uygun eğitim vermek" en çok kullanılan misyon ifadesi olmuştur. Bu sonuç çalışmada devlet okullarında akademik/bilişsel gelişim ve değerler temalarının en fazla vurgu yapılan temalar olması nedeniyle sonuçların uyumlu olduğu görülmektedir.

Devlet okullarının ve özel okulların misyon ifadelerinde en çok vurgu yaptıkları ilk temalar farklı olmasına rağmen vurgu yaptıkları ilk üç tema birbiri ile benzerlik göstermektedir. İki okul türü için de misyon ifadelerinde en çok kullanılan ilk üç tema, akademik/bilişsel gelişim, tutum/davranış/duygusal gelişim ile değerler temalarıdır. Özel okulların ve devlet okullarının yönetim süreçleri birbirine çok benzemekle birlikte finansal kaynak bakımından birbirlerinden farklılaşmaktadır. Bu sebepten dolayı finansal kaynak sağlama bakımından devlet okulları paydaş katılımına daha fazla ihtiyaç duymaktadır. Bu durum da okulların misyon ifadelerine yansımaktadır. Devlet okullarında paydaş katılımını içine alan misyon ifadelerine çok daha fazla yer verilmektedir. Bir diğer farklılık ise geleceğe hazırlık temasında göze çarpmaktadır. Özel okullar kullandıkları misyon ifadelerinde geleceğe hazırlık temasına daha fazla vurgu yapmaktadırlar.

Boerama (2006) özel okul grupları arasında yaptığı çalışmada okulların misyon ifadeleri arasında farklılıklar olduğunu ortaya koymuştur ki bu açıdan her okulun kendine özgü farklı bir misyonu olması gerektiği ile örtüşen bir çalışmadır. Allen vd.'nin (2018) Avustralya'daki üç farklı okul türünün misyon ve vizyon ifadelerini araştırdığı çalışmasında en çok kullanılan temanın okula aidiyet ve zihin sağlığı olduğu ortaya çıkmıştır. Firmin ve Gilson (2009) Hristiyan Kolej ve Üniversiteleri Koalisyonu misyon ve vizyonlarını analiz ettiği çalışmasında en çok tekrar edilen temanın eğitim, hizmet, toplum, yaşam ve akademik temalar olarak sıralandığı tespit edilmiştir. Stemler ve Bebell (1999) yaptıkları çalışmalarında dört kademe türünde misyon ifadelerini analiz etmişler ve verileri 10 ana tema altında toplamışlardır. Kademe türlerinde farklılıklar oldukça misyon ifadelerinde de değişiklikler olduğu ortaya çıkmıştır. Misyon ifadeleri kurumların var oluş nedenlerini açıklamakta ve bundan dolayı pek çok farklı okul türünün misyonlarının toplandığı ana temalar da değişmektedir. Bu çalışmada da devlet okullarının ve özel okulların kuruluş amaçlarındaki farklılıklardan ötürü farklı dağılımların ortaya çıkması şaşırtıcı değildir. Her okulun kendine özgü

kültürü, iklimi ve özellikleri vardır ve misyon ifadesi yazılırken tüm bunların göz önünde bulundurulması ve okulların misyonlarının kendilerine özgü olması gerekmektedir. Misyon ifadeleri kuruma özgü, net, açık ve anlaşılır bir dille ifade edilmelidir.

Özel okul veya devlet okulu olsun misyon ifadelerine sağlık ve bilim/teknoloji temalarına ayrılan oranın düşük olduğu düşünülmektedir. Günümüzde özellikle Covid-19 salgını ile sağlık ve teknoloji okuryazarlığının değeri daha çok anlaşılmış durumdadır. Öğrenciler yaklaşık bir buçuk senedir (Mart 2020-Haziran 2021) online eğitim almakta ve sağlıklarını korumak için büyük çaba göstermektedir. Tüm dünyayı etkisi altına alan pandemi sebebiyle 2023 yılından sonra yapılacak olan stratejik planlarda misyon hedefleri belirlenirken sağlıkla ilgili ifadeler daha çok yer verilmelidir.

Araştırmada dikkat çeken bir diğer husus da okulların misyon ifadelerinde model okul olma temasının az da olsa yer almasıdır. Model okul olma misyondan ziyade bir okulun vizyonunu ifade etmektedir. Çünkü vizyon okulların gelecekte olmak istedikleri yeri ifade etmektedir.

Çalışma farklı illerde ve ilçelerde yapılarak genellenebilir özelliğinin artırılması sağlanabilir. Ayrıca çalışma ortaokullar yerine ilköğretim, lise ve üniversitelerde de uygulanıp karşılaştırmalar yapılabilir.

Kaynaklar

- Allen, K. A., Kern, M. L., Vella-Brodrick, D. & Waters, L. (2018). Understanding the priorities of Australian secondary schools through an analysis of their mission and vision statements. *Educational Administration Quarterly*, 54(2), 249–274. doi: [10.1177/0013161x18758655](https://doi.org/10.1177/0013161x18758655)
- Altınkurt, Y. & Yılmaz, K. (2011). İlköğretim ve ortaöğretim okullarının vizyon, misyon ve değerleri ile ilgili bir çözümleme. *Akademik Bakış Dergisi*, 23(1), 1–15. <https://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423868165.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Aşlamacı, İ. & Karmış, M. (2020). Okul yöneticilerine göre imam hatipli vizyonu üzerine nitel bir araştırma. *Mesned İlahiyat Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 59-91. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1164289> sayfasından erişilmiştir.
- Baltacı, A. (2017). Nitel veri analizinde Miles-Huberman modeli. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(1), 1-14.
- Başpınar, N. Ö. (2020). Vakıf üniversitelerinin web sayfalarındaki misyon ve vizyon ifadelerinde etik vurgular üzerine bir araştırma. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 12(1), 469-488. https://www.isarder.org/2020/vol.12_issue.1_article33.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Bilgin, N. (2006). *Sosyal bilimlerde içerik analizi: teknikler ve örnek çalışmalar*. Ankara: Siyasal Kitabevi.

- Boerema, A. J. (2006). An analysis of private school mission statements. *Peabody Journal of Education*, 81(1), 180–202. doi: [10.1207/s15327930pje8101_8](https://doi.org/10.1207/s15327930pje8101_8)
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Cekic, O. & Dilber, Y. (2020). Okul müdür yardımcıları ve stratejik planlama süreci. *International Journal of Innovative Approaches in Education*, 4(3), 82-100. doi: [10.29329/ijiape.2020.271.2](https://doi.org/10.29329/ijiape.2020.271.2)
- Cortés-Sánchez, J. (2017). Mission and vision statements of universities worldwide: a content analysis. *Documentos de investigación, Facultad de Administración*(152), 2463-1892. <https://repository.urosario.edu.co/bitstream/handle/10336/13807/BI%20152%20admon%20Web.pdf?sequence=1> sayfasından erişilmiştir.
- Çilingir, A. (2017). İletişim alanında içerik analizi yöntemi kullanılarak yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri üzerine bir inceleme. *Erciyes İletişim Dergisi*, 5(1), 148-160.
- Doğan, S. & Emekci, M. (2020). Türkiye’deki üniversitelerinin misyon ve vizyon ifadelerinin tematik olarak incelenmesi. *Researcher: Social Science Studies*, 8(1), 161-201. doi: [10.29228/rssstudies.41871](https://doi.org/10.29228/rssstudies.41871).
- Emen, N., Polat, G. & Küçüksüleymanoğlu, R. (2019). İmam hatip liselerinin misyon, vizyon ve değerler bağlamında karşılaştırılması. *Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 3(2), 14-28. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/822803> sayfasından erişilmiştir.
- Firmin, M. W. & Gilson, K. M. (2009). Mission statement analysis of CCCU member institutions. *Christian Higher Education*, 9(1), 60–70. doi: [10.1080/15363750903181922](https://doi.org/10.1080/15363750903181922)
- Gurley, D. K., Peters, G. B., Collins, L. & Fifolt, M. (2014). Mission, vision, values, and goals: An exploration of key organizational statements and daily practice in schools. *Journal of Educational Change*, 16(2), 217–242. doi: [10.1007/s10833-014-9229-x](https://doi.org/10.1007/s10833-014-9229-x)
- Izgar, G. (2020). Okul yöneticileri ve öğretmenlerin stratejik plan, vizyon, misyon kavramlarına yönelik bilişsel yapıları ve algıları. *Uluslararası Karamanoğlu Mehmetbey Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 71-78. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1166490> sayfasından erişilmiştir.
- Memduhoğlu, H. B. & Uçar, İ. H. (2012). Yönetici ve öğretmenlerin stratejik planlama algısı ve okullarda mevcut stratejik planlama uygulamalarının değerlendirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23, 234 – 256. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/181376> sayfasından erişilmiştir.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis*. Thousand Oaks, CA: Sage.

Özdem, G. (2011). Yükseköğretim kurumlarının stratejik planlarında yer alan vizyon ve misyon ifadelerinin analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(4), 1869-1894. <https://app.trdizin.gov.tr/publication/paper/detail/TVRJMk1EVTBOQT09> sayfasından erişilmiştir.

Özdemir, B. (2019). *Esenyurt'taki okulların misyon ve vizyon ifadelerinin incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). <https://openaccess.izu.edu.tr/xmlui/handle/20.500.12436/383> sayfasından erişilmiştir.

Stemler, S. & Bebell, D. (1999). *An empirical approach to understanding and analyzing the mission statements of selected educational institutions*. The Annual Meeting of the New England Educational Research Organization'da sunulmuş bildiri, Portsmouth, NH. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED442202.pdf> sayfasından erişilmiştir.

Extended Summary

The aim of this study is to analyze the mission statements of private and public middle schools in Üsküdar district of Istanbul province. In this framework it is determined which sub-themes and sub-categories the mission statements of these schools were gathered around. In addition to this it is also determined what similarities and differences there are in the mission statements according to school types. Descriptive scanning model was used in this study, and the data were analyzed by content analysis technique.

Mission statements offer the opportunity to explore the priorities of schools and what their goals are. These priorities and goals can vary from school to school. As a result of the analysis, the mission statements of private and public schools consisted of 11 main themes and 32 sub-categories. It has been seen that the most common description in the mission statements of public schools is "values". This theme is followed by "academic/cognitive development", "attitude/behavior/emotional development", "social development", "science and technology", "development and continuity", "educational philosophy", "physical development/health", "stakeholder engagement", "being a model school", and "preparing for the future".

One of the studies that reached a similar conclusion with this study is Altinkurt and Yılmaz (2011). In the study of Altinkurt and Yılmaz (2011), it was revealed that public primary and middle schools mostly emphasized "Atatürk's principles and reforms" in their missions. This result coincides with the most expressed concept among the sub-categories in the values theme of the study. Emen, Polat, and Küçüksüleymanoğlu (2019) revealed that the phrase "raising individuals equipped with religious skills" is most emphasized in mission statements in Imam-Hatip High Schools. This result does not overlap due to the different types of schools. Özdemir (2019) stated that the most frequently emphasized theme in the mission statements of public schools in Esenyurt district is "Education and

Training". "To provide education in accordance with the main objectives of the Ministry of National Education" has been the most used mission statement.

It has been seen that the most frequently used description in the mission statements of private schools is "academic/cognitive development". This theme is followed by "attitude/behavior/emotional development", "values", "educational philosophy", "social development", "science and technology", "development and continuity", "physical development/health", "preparation for the future", "being a model school", and "stakeholder engagement" followed.

It is seen that private schools emphasize academic cognitive development, attitude/behavior/emotional development, science and technology, development and continuity, educational philosophy, physical development/health, and preparation for the future more than public schools in their mission statements. It is seen that public schools emphasize the themes of being a model school, stakeholder participation, social development, and values in their mission statements more than private schools.

In the theme of philosophy of education, there are expressions for student-centered education in both private and public schools. While the theme of being a model school is included in the mission statements, these statements should be included in the vision statements rather than the mission statements because vision expresses where schools want to be in the future.

The expressions most frequently used in the theme of Attitude/Behavior/Emotional development are stated as raising happy individuals with a developed sense of responsibility and high self-confidence both in public and private schools. In the academic/cognitive development theme, the expressions of raising the most productive, creative, questioning, and inquisitive individuals in public schools are used, while the expressions of raising individuals who are academically successful, equipped with knowledge and skills, and able to use knowledge are used in private schools. Another theme is social development. The most frequently used expressions under this theme are similar in terms of private schools and public schools. Raising children with advanced social and leadership skills is one of the most common expressions under this theme. In the physical development/health theme, private schools give more place to the expression of raising healthy individuals, while public schools give place to the expression of raising successful individuals in sports. However, it is noteworthy that there is no statement about health in public schools. The most common expressions used by private schools and public schools in the theme of values were determined as raising individuals who support Atatürk's Principles and Respect to National and Spiritual Values. Raising individuals who attach importance to science in the theme of Science and Technology are the most commonly used expressions in private schools and public schools. In the theme of stakeholder engagement, the expressions most frequently used by public schools in their

mission statements take place as an institution that cares about its stakeholders, while the expression of being a structure that values and continuously improves its education staff in private schools comes to the fore. In the theme of development and continuity, “individuals who continuously improve themselves and respond to the needs of the age” are among the most used expressions for the two school types. In the theme of preparing for the future, private schools use the phrase “individuals who determine their future goals by questioning and learning, who will contribute positively to the future of the country, and who look to the future with hope” in the mission statements of private schools. In addition, the expressions “Planning the Future in Education, Teaching, Management and Investment and Being Prepared for a Higher Education in Line with their Skills” are used more frequently in public schools.

Each school has its own unique culture, climate, and characteristics, and all these should be taken into account when writing the mission statement, and the missions of the schools should be unique to them. However, in most schools, the mission statements are determined to be the same. This brings to mind the situation of being copied and pasted. Mission statements should be expressed in clear and understandable language specific to the organization.

Whether it is a private school or a public school, it is thought that the rate allocated to health and science/technology themes in mission statements is low. Today, especially with the Covid-19 epidemic, the value of health and technology literacy is became more important. Students have been receiving online education for about a year and a half and make great efforts to protect their health. Due to the pandemic that has affected the whole world, it is necessary to include more health-related statements while determining the mission targets in the strategic plans to be made after 2023.

This study has some limitations. First of all, the study is limited to public and private middle schools in Üsküdar district of Istanbul province. The study can be carried out in different provinces and districts to increase generalizability. In addition, the study can be applied in primary schools, high schools, and universities instead of secondary schools, and comparisons can be made.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Bu araştırmanın planlanması, yürütülmesi ve yazılı hale getirilmesinde sadece tek bir araştırmacı yer almıştır.

Destek ve Teşekkür Beyanı

Bu araştırmada herhangi bir kurum, kuruluş ya da kişiden destek alınmamıştır.

Çatışma Beyanı

Araştırmacının araştırma ile ilgili diğer kişi ve kurumlarla herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması yoktur.

Etik Kurul Beyanı

Bu araştırma, doküman incelemesi yapılarak yürütüldüğünden etik kurul onayı gerektirmemektedir.